

Paní Jarmila Valouchová – životopis

Paní Jarmila Valouchová se narodila 2. května 1934 v lázeňském městečku Slatinice. Jde o obec ležící 13 km od Olomouce. Zde také prožila celé dětství. Její tatínek pracoval jako brusič kovů v Lutíně. Byl vždy členem sociální demokracie. Po válce přišlo velké zklamání, když byla strana v roce 1948 sloučena s komunisty. Maminka do práce nechodila, byla hodně nemocná.

Paní Jarmila je prostřední ze tří sourozenců. Starší bratr se narodil v roce 1932. Ten mladší v období heydrichiády – 12. června 1942. Hned po jeho narození byla maminka paní Valouchové vystavena domovní prohlídce. Za maminkou totiž přijela porodní bába na motorce a tu zaparkovala v sadu. Někdo rodinu nahlásil. Onen traumatizující zážitek poznamenal mamčin zdravotní stav (dostala zápal plic a následně bojovala s astmatem), ale i psychické zdraví. Mnohdy jí nešlo se o děti naplno starat. Proto také Jarmilka někdy brávala mladšího brášku do školy, aby měl péči a ona se mohla při tom učit. A i když měla paní Jarmila velmi hezký vztah s oběma rodiči, přesto byl bližší s tatínkem – trávila s ním hodně času, chodili spolu pomáhat starším opuštěným lidem řezat dřevo, shrabovat seno apod.

Poprvé si velké nebezpečí blížící se války uvědomila, když přišla v roce 1938 mobilizace, tatínek si sbalil velký dřevěný kufr, s rodinou se rozloučil a odešel válčit. Zanedlouho se ale zase vrátil, republiku obsadili Němci. Do školy začala chodit roku 1940 ve Slatinicích a v letech 1944–45 do měšťanky v Náměšti na Hané. Tam zažila i nálety, např. při cestě do školy, a ukrývání v krytu. Na jaře 1945 školu obsadili němečtí vojáci. Tehdy si do školy chodily děti jen pro úkoly a odevzdat hotové. Na samém konci války se také ve vesnici na pár dní Němci ubytovali. V domku rodiny paní Jarmily pobývali tři. Zvláště jednoho, který i spal se samopalem v ruce, se dost bála. Po osvobození se žáci opět vrátili do školy ve Slatinicích. Jedním z jejich prvních zážitků po válce byl „školní výlet“ do nedávno vypáleného Javoříčka. Byl to hrozný zážitek.

Snem paní Jarmily byla práce zdravotní sestřičky, hlavně se chtěla starat o děti. Přestože byla nejlepší ve třídě, na školu se nedostala. Měla jít na gymnázium a za rok to zkusit znovu. Nakonec se ale nechala zlákat živým náborovým letákem a šla studovat dvouletou oděvní školu v Prostějově. Po počátečním obrovském zklamání a rozčarování z podmínek na škole se se situací smířila a pilně se učila. Následně pokračovala tři roky na oděvní průmyslovce s maturitou. Jednou ze spolužaček byla dívka, kterou kvůli jejímu původu nikam nevzali. Oběma roku 1953 hrozilo vyloučení ze školy. Pravděpodobně spolužák dívky udal za to, že položily kytičku k soše Masaryka. Kamarádku opravdu vyhodili, Jarmilu kvůli dělnickému původu a dobrým známám potrestali jen důtkou, musela vstoupit do SSM a účastnit se politických akcí – školení, průvodů, brigád. A tak nastala zvláštní situace – v neděli chodila zpívat do kostela, ve čtvrtek na schůzky SSM. Jarmila ale školu chtěla dodělat, kvůli sobě, a také kvůli tatínkovi, který hodně lpěl na tom, aby si udělala i maturitu. Hned potom nastoupila jako učitelka na oděvním učilišti, kde pracovala dva roky. Tam se jí moc líbilo a s učiteli měla krásný vztah.

Když se připravovala na maturitu, oslovil ji venku nějaký mladík na motorce, požádal ji o zápalky a následně o schůzku. A tak potkala svého budoucího manžela Aloise. Na 15. srpna 1955 měli naplánovanou svatbu. 14. července však zemřel Aloisovi tatínek. Svatbu odložili na 22. říjen.

Brzy po svatbě se jim narodil syn a postupně ještě další tři. Zůstala na mateřské dovolené, ale i v té době chodila na brigády do obchodu, pletla, šila. Naučila se o většinu věcí starat sama, protože péče o syny spočívala hlavně na ní. Manžel pracoval jako automechanik, vydělával peníze, aby rodinu uživil, vedl chlapce ke sportu. Jarmila se pak vyučila

i prodavačkou a udělala si kurz na vedoucí, aby mohla pracovat v obchodě s textilem. Byla členkou sboru pro občanské záležitosti. Nikdy se žádné práce nebála, ale nejnáročnější pro ni bylo deset let, kdy pečovala o nemocného manžela. Nyní je již deset let vdovou.

Paní Valouchová měla vždy ráda zpěv, tanec, knihy. Kartářka jí kdysi předpověděla, že maturitu udělá hravě a bude mít velkou rodinu. To se jí opravdu splnilo. Byla a stále je obklopena širokou milující rodinou. Po celý život měla velmi blízký vztah se starším bratrem, svěřovali si všechno. Pracoval jako učitel a později jako ředitel školy, zemřel před čtyřmi lety. Mladší bratr vystudoval strojní průmyslovku a pracoval v Lutíně. Paní Jarmila má dvanáct vnoučat a dvacet pravnoučat. Jen předpověď, že brzy zemře, se opravdu nevyplnila. Dnes devadesátiletá paní Valouchová překonala již několik vážných zdravotních komplikací. Vše zvládla, stále má neuvěřitelnou energii a je plná pozitivní nálady. Sleduje dění kolem sebe, miluje televizní soutěže, přírodopisné a cestopisné pořady. Mrzí ji, že se nenaučila pracovat na počítači. A na co klade hlavní důraz? Na vzdělání, to vždy považovala a považuje za nejdůležitější.